

Tahakkuk Esaslı Devlet Muhasebesi Bütçe Gelirleri ve Bütçe Gelirlerinden Yapılacak Red ve İadelerle İlgili Ne Tür Değişiklikler Getiriyor?

Fatih ULUŞAN
Muhasebe Denetmeni

20 Şubat 2004 tarih ve 25379 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Genel Bütçeye Dahil Daireler ve Katma Bütçeli İdareler Muhasebe Yönetmeliği 01.01.2004 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmeliğin ve 19 Kasım 2003 tarih ve 25294 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Devlet Muhasebesi Genel Yönetmeliğinin konumuzu ilgilendiren hususları özet itibarıyla aşağıda gösterilmiştir. Devlet Muhasebesi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesi

Gelir: Öz kaynağın artmasına neden olan her türlü işlemi,

Bütçe geliri: Kamu idarelerinin bütçelerinde gelir olarak tanımlanan her türlü işlemi,

Nakit esaslı: Gelirlerin nakden veya mahsuben tahsil edildiğinde, giderlerin de nakden veya mahsuben ödendiğinde muhasebeleştirilmesini,

İfade edeceği şeklinde tanımlanmaktadır.

01.01.2004 tarihinden ve 20 Şubat 2004 tarih ve 25379 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Genel ve Katma Bütçeli İdareler Muhasebe Yönetmeliği uyarınca;

düzenlenecek bordro ve alındılar şunlardır.

I - Tahsilat-Takipli Alacaklar Tahsilat-Tahakkuk Bordrosu (Örnek: 6)

Bu bordro, gereğine göre "tahsilat bordrosu", "takipli alacaklar tahsilat bordrosu" veya "tahakkuk bordrosu" olarak kullanılır. Bu bordrolar, Bakanlıkça belirlenen saymanlıklarda ve her tahsilat veya tahakkuk işlemi için ayrı bir saymanlık işlem fişi düzenlendiği durumlarda kullanılmaz

Bir gün içinde nakden tahsil olunan her türlü vergi, resim, harç ve fon gibi gelirler ile diğer tahsilat alt hesaplar itibariyle tahsilat bordrosuna kaydedilir.

Tahakkuk servislerince günlük olarak düzenlenip tahakkuk kaydının yapılması için muhasebe servisine verilen tahakkuk bordroları iki nüsha düzenlenir. Birinci nüshası muhasebe servisinde, ikinci nüshası ilgili tahakkuk servisinde saklanır.

II - Alındılar

Nakden veya çekle yapılan her türlü tahsilat ile saymanlık veznelerine teslim edilen tahvil, hisse senedi ve hazine bonosu gibi menkul kıymet ve varlıklar ile kıymetli ayniyat, banka teminat ve garanti mektubu ile şahsi kefalete ilişkin belgeler karşılığında üç nüsha alındı düzenlenir. Alındının bir nüshası para, çek veya değerleri teslim edene verilir.

Menkul kıymetler ilgisine geri verildiğinde, teslim alınışında verilmiş olan alındı geri alınarak saymanlık işlem fişine bağlanır.

Vergi tahsilatı karşılığında düzenlenen alındının düzenlenmesi sırasında ;

Borçlunun adı, soyadı ve vergi kimlik numarası ile takibe alınan alacaklardan yapılan tahsilatta, takip numarasının doğru olarak yazılmasına,

Borcun türü, vergilendirme dönemi, vergi kanunlarındaki ödeme süresine göre yılı ve taksiti ile tahakkuk belgesinin seri ve sıra numarasının belirtilmesine,

Posta havalesi ve çeki ile yapılan ödemeler üzerine düzenlenen alındılara "PTT ile gönderilmiştir", banka çeki ile yapılan tahsilat için düzenlenen alındılara ise "çekle tahsil edilmiştir" kaşesinin basılmasına,

Başka saymanlıklar adına yapılan tahsilatta, mükellefin adresi, baba adı, doğum yeri ve tarihi ile adına tahsilat yapılan saymanlığın yazılmasına,

Haczedilen malların satılması ve satış bedelinin alıcı tarafından yatırılması halinde, hesap pusulasına dayanılarak takip masrafları, takip edilen alacak

ile bu tutarlar düşüldükten sonra emanet olarak tahsil edilmesi gereken tutarın ayrı ayrı gösterilmesine,

Damga vergisi ile harçların tahsilinde, yapılan tahsilatın tablo veya tarifelere göre hangi işlemlerle ilgili olduğunun belirtilmesine, dikkat edilir.

VIII-Sayman Mutemetlerince Tahsil Olunacak Paralar, Düzenlenecek Alındı, Defter ve Belgeler:

1 - Trafik Para Cezası Sayman Mutemedi Alındısı (Örnek: 8)

2 - Yurtdışı Sayman Mutemedi Alındısı (Örnek: 9)

3 - Tahsildar Alındısı (Örnek: 10)

4 - Sayman Mutemedi Alındısı (Örnek: 11)

5 - Sayman Mutemetleri Kasa Defteri (Örnek: 12)

6 - Tahsildar ve İcra Memurları Tahsilat Bordrosu (Örnek: 13)

Bankalar tarafından yapılan tahsilatlar da ise;

Saymanlıklarca bir gün içerisinde tahsil edilen paralardan, ertesi gün kasadan yapılacak ödemeler için Bakanlıkça duyurulan miktarlar alıkonularak fazlası düzenlenecek teslimat müzekkeresi ile bankaya yatırılır.

Bankalarca vergi daireleri adına vergi tahsil alındısı ile yapılan vergi ve benzeri tahsilat, gün sonlarında düzenlenecek vergi tahsil alındıları günlük icmal cetveli ile saymanlıklara bildirilir.

a) Vergi Tahsil Alındısı (Örnek: 14)

b) Vergi Tahsil Alındıları Günlük İcmal Cetveli (Örnek: 15)

12 Bütçe Alacakları

Bu hesap grubu, bütçe geliri olarak tahakkuk eden tutarlar ile bunlardan takibe alınan ve tecil veya tehir edilenlerin izlenmesi için kullanılır.

Bu grup aşağıdaki hesaplardan oluşur.

120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı

121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı

122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı

120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı

Bu hesap, mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen; vergi gelirleri, vergi dışı gelirler, sermaye gelirleri ile bağış ve yardımlar ve bunlardan yapılan tahsilatların izlenmesi için kullanılır.

Gelirlerden alacaklar hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

I-Gelirlerden Alacakların Tahakkuk İşlemleri

İlgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe servisine bildirilen gelirlerden alacak tahakkukları, düzenlenecek saymanlık işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtları yapılır. Gün içindeki gelirlerden alacak tahakkukları gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirilir.

II-Gelirlerden Alacakların Terkin İşlemleri

Gelirlerden alacakların terkinine ilişkin düzeltme fişleri muhasebe servisine gönderildiğinde, her bir düzeltme fişi için düzenlenecek saymanlık işlem fişiyle yılı içinde gelirler hesabına (yılı geçmiş ise giderler hesabına) borç, gelirlerden alacaklar hesabına alacak kaydedilerek terkin edilen tutarlar kayıtlardan çıkarılır.

III-Gelirlerden Alaklardan Yapılan Tahsilat

Bu hesapta kayıtlı tutarlardan kasa hesabı, banka hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç, bütçe gelirleri hesabına alacak yazılmak suretiyle tahsil edilenler gelir yansıtma hesabına borç, gelirlerden alacaklar hesabına alacak kaydedilir.

Gelirlerden alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1 - Vergi dairelerinde vergilendirme bölümünden, malmüdürlüklerinde gelir ve milli emlak servislerinden verilen tahakkuk tutarları bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

2 - Maddi duran varlıkların taksitli satılması durumunda; satış bedeli bu hesaba, varsa birikmiş amortismanı 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına, ortaya çıkmış yeniden değerlendirme artışları 522-Yeniden Değerleme Artışları Hesabına, (varsa maddi duran varlığın satış bedeli ile net değeri arasında

olumsuz fark 700-Giderler Hesabına) borç, maddi duran varlığın kayıtlı değeri ilgili maddi duran varlık hesabına (varsa maddi duran varlığın satış bedeli ile net değeri arasında olumlu fark 600-Gelirler Hesabına) alacak kaydedilir.

3 - Bankaca, karşılığı olmadığı için iade edilen çek tutarlarından gelirlerden alacaklar hesabını ilgilendirenler bir taraftan 602-Bütçe Gelirleri Hesabına borç, 101-Alınan Çekler Hesabına alacak; diğer taraftan bu hesaba borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

4 - Tahakkuktan fazla tahsilatın iadesi gerektiği takdirde, iade edilecek tutar bir taraftan 603-Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan bu hesaba borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

5 - Tecil ve tehiri kaldırılan alacaklardan gelirlerden alacaklar hesabını ilgilendiren tutarlar bu hesaba borç, vadesine göre 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı veya 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

6 - Takipli alacaklardan vadesine (taksit zamanına) dönüşenler ile yanlışlıkla takibe alınmış olan alacaklar bu hesaba borç, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

7 - Başka bir hesaba alacak kaydedilmesi gerekirken, yanlışlıkla bütçe gelirleri hesabına alacak kaydedilen tutarlar tahakkuklu bütçe geliri olarak kaydedilmişse, düzeltme işlemini teminen bir taraftan 602-Bütçe Gelirleri Hesabına borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan bu hesaba borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

8 - Bu hesapta kayıtlı alacaklar için tahakkuk ettirilen faiz tutarları bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1 - Gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı alacaklardan bütçe gelirleri hesabına alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilerek nakden veya mahsuben yapılan tahsilat bu hesaba alacak, 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

2 - Tahakkuktan yapılan terkin ve tenziller bu hesaba alacak, yılı içinde 600-Gelirler Hesabına (yılı geçtikten sonra 700-Giderler Hesabına) borç kaydedilir.

3 - Tahakkuk eden gelirlerden alacaklardan, tecil ve tehir edilenler bu hesaba alacak, vadesine göre 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı veya 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

4 - İlgili servislerden yıl içerisinde takibat servisine devredilen gelirlerden alacaklar bu hesaba alacak, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

5 - Bu hesapta kayıtlı tutarlardan mali yıl sonuna kadar tahsili gerekenlerden tahsil edilemeyen tutarlar, mali yıl sonunda takibat servisine devredilerek bu hesaba alacak, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı

Bu hesap, mevzuatı gereğince vergi ve vergi dışı gelirler ile sermaye geliri alacaklarından takibe alınan tutarların izlenmesi için kullanılır.

Gelirlerden takipli alacaklar hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

I - Takibe Alma İşlemleri

İlgili servislerce muhasebe servisine bildirilen takibe alınmış alacaklar, düzenlenecek saymanlık işlem fişi ile gelirlerden takipli alacaklar hesabına borç, ilgisine göre gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabına alacak kaydedilerek takip kayıtları yapılır. İlgili servislerce takibe alma işlemi gün sonuna kadar muhasebeye bildirilir.

Yanlışlıkla takibe alınan veya taksit zamanına (vadesine) dönüşen alacaklar, ilgili servislerce muhasebeye bildirildiğinde ilgili hesaplara kaydedilerek takip kaydından düşülür.

II - Takipli Alacakların Terkin İşlemleri

Bu hesapta kayıtlı tutarlardan terkin edilenlere ilişkin düzeltme fişleri muhasebeye gönderildiğinde, her bir düzeltme fişi için düzenlenecek saymanlık işlem fişiyle yevmiye kayıtlarına kaydedilir ve terkin edilen tutarlar kayıtlardan çıkarılır.

III - Takipli Alacaklardan Yapılan Tahsilat

Bu hesapta kayıtlı tutarlardan, kasa hesabı, banka hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç, bütçe gelirleri hesabına alacak yazılmak suretiyle tahsil edi-

len tutarlar gelir yansıtma hesabına borç, gelirlerden takipli alacaklar hesabına alacak kaydedilir.

Gelirlerden takipli alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1 - Takibe alınan alacaklar bu hesaba borç, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ya da 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

2 - Bankaca, karşılığı olmadığı için iade edilen çek tutarlarından gelirlerden takipli alacaklar hesabını ilgilendirenler, bir taraftan 602-Bütçe Gelirleri Hesabına borç, 101-Alınan Çekler Hesabına alacak; diğer taraftan bu hesaba borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

3 - Gelirlerden takipli alacaklar hesabını ilgilendiren tahakkuktan fazla tahsilatın iadesi gerektiği takdirde, iade edilecek tutar bir taraftan 603-Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan bu hesaba borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

4 - Başka bir hesaba alacak kaydedilmesi gerekirken, yanlışlıkla bütçe gelirleri hesabına alacak kaydedilen tutarlardan, gelirlerden takipli alacaklar hesabını ilgilendirenler, düzeltme işlemini teminen; bir taraftan 602-Bütçe Gelirleri Hesabına borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan bu hesaba borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

5 - Gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan mali yıl sonuna kadar tahsili gerekenlerden tahsil edilemeyen tutarlar, mali yıl sonunda bu hesaba borç, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

6 - Bu hesapta kayıtlı alacaklar için tahakkuk ettirilen faiz tutarları bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1 - Takipli alacaklardan, bütçe gelirleri hesabına alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilerek nakden veya mahsuben yapılan tahsilat bu hesaba alacak, 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

2 - Bu hesapta kayıtlı tutarlardan, yılı içinde takibe alınanlardan yılı içinde yapılan terkin ve tenziller bu hesaba alacak, 600-Gelirler Hesabına borç kaydedilir.

3 - Bu hesapta kayıtlı tutarlardan, önceki yıllarda takibe alınanlardan yapılan terkin ve tenziller bu hesaba alacak, 700-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

4 - Takipli alacaklardan tecil ve tehir edilen tutarlar, bu hesaba alacak, vadesine göre 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı veya 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı

Bu hesap, mevzuatı gereğince vergi, vergi dışı gelir ve sermaye geliri alacaklarından içinde bulunulan mali yıl sonunu geçmeyen bir süre ile tecil veya tehir edilen tutarlar ile dönem sonunda tecil ve tehir süresi bir yılın altına inen tutarlar ve tecil veya tehiri kaldırılanların izlenmesi için kullanılır.

Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1 - Gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacak hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yıl sonunu geçmeyen bir süre ile tecil ve tehir edilen tutarlar bu hesaba borç, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

2 - Duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil süresi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

Bu hesapta kayıtlı alacaklardan, tecil ve tehiri kaldırılanlar bu hesaba alacak, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

6 - Gelirler

Bu ana hesap grubu, faaliyet dönemine ilişkin olarak tahakkuk eden her türlü gelirin, ekonomik sınıflandırmaya uygun olarak izlenmesi için kullanılır.

Genel bütçeye dahil daire ve katma bütçeli idarelerin bütçe geliri tahsilatları bu ana hesap grubu içinde açılacak bütçe gelirleri hesabına kaydedilir ve

yansıtma hesabı kullanılarak ilgili faaliyet hesapları ya da bilanço hesaplarına yansıtılır.

Gelir Hesap Grubuna İlişkin İşlemler

Bu hesap grubu, tahakkuk esasında tahakkuk eden her türlü gelirin izlenmesi için kullanılan gelir hesapları; nakit esasında bütçe gelirlerinin izlenmesi için kullanılan bütçe gelirleri hesabı; bütçe gelirleri tahsilatlarından indirim ve iadelerin izlenmesi için bütçe gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına; bütçe gelirleri hesabı ile bütçe gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına kaydedilen tutarların gerek faaliyet hesapları ve gerekse bilanço hesapları ile ilişkilendirilmesinde kullanılan gelir yansıtma hesabı ve dönem faaliyet sonucunun hesaplandığı dönem faaliyet sonucu hesabı ile bütçe uygulama sonucunun hesaplandığı bütçe uygulama sonuçları hesabından oluşur.

I - Gelir Hesaplarının Sınıflandırılması

Genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idarelerin bütçe gelirleri hesabı; vergi gelirleri, vergi dışı gelirler, sermaye gelirleri, alınan bağışlar ve alacaklardan tahsilat gelirleri; gelirler hesabı ise vergi gelirleri, vergi dışı gelirler, yardım ve bağışlar ve diğer gelirler şeklinde sınıflandırılır. Bunlar da uluslararası sınıflandırmalara ve ihtiyaçlara uygun olarak alt hesaplara ayrılır.

Maddi duran varlıkların yeniden değerlemesinden kaynaklanan değer artış ve azalışları yeniden değerlendirme artışları hesabında; Yeniden değerlendirme artışları dışında, varlık ve yükümlülüklerdeki değer ve miktar değişimlerinden kaynaklanan gelirler, gelirler hesabının değer ve miktar değişimleri alt hesabında izlenir.

Gelir hesaplarının alt sınıflandırması, gelirlerin ekonomik sınıflandırması tablosu ile bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosunu verecek şekilde Bakanlıkça belirlenir.

II - Gelir Ayrıntı Kodlarına Ait Hata Düzeltmeleri

Gelir ayrıntı kodlarına ait hata düzeltmeleri, yanlış kaydedilen ayrıntı koddan düşülmek ve ilgili ayrıntı koduna eklenmek üzere düzenlenecek saymanlık işlem fişi ile muhasebe kaydı yapılmak suretiyle gerçekleştirilir.

III - Bütçe Gelirlerinden Yapılacak Red ve İadeler

Bütçe gelirleri hesabından yapılacak red ve iadelerde; vergi dairelerinde 'düzeltme fişi', diğer saymanlıklarda Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliği

eki 'düzeltme ve iade belgesi' düzenlenir. Bütçe gelirlerinden yapılacak red ve iade işlemlerinde saymanlık işlem fişi muhasebeleştirme belgesi olarak kullanılır.

IV - Gelir Yansıtma İşlemleri

Bütçe gelirleri hesabı veya bütçe gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına kaydedilen tutarların gerek faaliyet hesaplarıyla gerekse bilanço hesaplarıyla ilişkilendirilmesinde gelir yansıtma hesabı kullanılır. Bütçe gelirleri hesabının alacak bakiyesi ile bütçe gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabının borç bakiyesi arasındaki fark, gelir yansıtma hesabının borç bakiyesine eşittir.

V - Para Farkları

Yabancı paralar ile yapılan işlemlerden lehte doğan kur farkları gelirler hesabına alacak ilgili hesaba borç kaydedilir. Mali yılın sonunda gelirler hesabının para farkları ayrıntı kodunda biriken tutarlar topluca bir defada bütçe gelirleri hesabına alacak gelir yansıtma hesabına borç kaydedilir.

600 Gelirler Hesabı

Bu hesap, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre gelir sayılan ve tahakkuk eden her türlü gelirin izlenmesi için kullanılır.

Gelirler hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1 - Vergi dairelerinde vergilendirme bölümünden, diğer saymanlıklarda gelir veya milli emlak servislerinden verilen tahakkuk bordrolarının toplamı bu hesaba alacak, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

2 - Tahakkuku tahsiline bağlı bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilerek bütçe gelirleri hesabına alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilen tutarlardan bilanço hesaplarına yansıtılması gerekmeyenler bu hesaba alacak, 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

3 - Darphane ve Damga Matbaası Saymanlığınca, döner sermaye saymanlığı veya T.C. Merkez Bankasına satılan menkul varlıkların satış tutarı ile kayıtlı tutarı arasındaki lehte fark, bu hesaba alacak, 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

4 - Mahkeme, emniyet ve diğer daireler tarafından hazine malı olarak saymanlıklara teslim edilen menkul kıymetler bu hesaba alacak, ilgisine göre 112-Tahvil, Senet ve Bonolar Hesabı veya 117-Menkul Varlıklar Hesabına borç kaydedilir.

5 - Kişilere ait olarak teslim alınıp nazım hesaplarda izlenen menkul kıymetlerden hazine malına dönüşenler nazım hesaplardan çıkarılarak bu hesaba alacak, ilgisine göre 112-Tahvil, Senet ve Bonolar Hesabı veya 117-Menkul Varlıklar Hesabına borç kaydedilir.

6 - Tahsilinde bütçeye gelir kaydedilecek olan kişilerden alacak tahakkukları bu hesaba alacak, 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

7 - Kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlar için hesaplanan faizler bu hesaba alacak, 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına borç kaydedilir.

8 - Sayım sonucunda noksan çıkan hazine malı menkul kıymetler ve duran varlıklardan sorumluları belirlenenler, rayiç bedeli üzerinden sorumluları adına 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına borç, kayıtlı değeri ile rayiç bedeli arasındaki fark bu hesaba, kayıtlı değeri ise 197-Sayım Noksanları Hesabına alacak kaydedilir.

9 - Saymanlıklarca bağış ve yardım olarak tahsil olunan paralar bir taraftan ilgili hesaba borç, 602-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak; diğer taraftan bu hesaba alacak, 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

10 - Önceki yılda gelir bütçesine gelir, ilgili daire bütçesine özel ödenek kaydolunup yıl sonuna kadar harcanamayıp emanetler hesabında devrettirilen tutarlar, açılış kaydını takiben 333-Emanetler Hesabına borç, 602-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak; bu hesaba alacak, 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

11 - Katma bütçeli idarelere hazine yardımı olarak verilen tutarlar bu idarelerin merkez saymanlıklarınca, bir taraftan 602-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 102-Banka Hesabına borç; diğer taraftan bu hesaba alacak, 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

12 - Döviz cinsinden varlık ve yükümlülüklerin değerlemesi sonucu gelir kaydedilmesi gereken tutarlar bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilir.

13 - Varlıkların doğal olaylar veya başka nedenlerle miktarında ve değerinde meydana gelen artışlar bu hesaba alacak, ilgili varlık hesaplarına borç kaydedilir.

14 - Yükümlülüklerin miktarında veya değerinde meydana gelen azalışlar bu hesaba alacak, ilgili yükümlülük hesabına borç kaydedilir.

15 - Yabancı paralar ile yapılan işlemlerden lehte doğan kur farkları bu hesaba alacak ilgili hesaba borç kaydedilir.

16 - Bütçe geliri olarak tanımlanmayan mal ve hizmet satışları, para cezaları, kar payları, yararlanma ücreti gibi diğer gelirler bu hesaba alacak, tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1 - Başka bir hesaba alacak kaydedilmesi gerekirken, yanlışlıkla bütçe gelirleri hesabına alacak kaydedilen tutarlara ilişkin kayıtlar tahakkuksuz bütçe geliri olarak yapılmışsa, bu tutarlar bir taraftan 602-Bütçe Gelirleri Hesabına borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan bu hesaba (yılı geçtikten sonra 700-Giderler Hesabına) borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

2 - Tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere kişilerden alacaklar hesabına alınan tutarlardan, hesaba alındığı yıl içinde silinmesine herhangi bir kararın ya da kararlar hükmüden bu hesaba borç, 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

3 - Tahsil edilen bütçe gelirlerinden fazla ve yersiz tahsil edilmesi dolayısıyla yılı içinde yapılan iade tutarları bir taraftan 603-Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan bu hesaba borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

4 - Gelir bütçesine gelir, ilgili daire bütçesine de özel ödenek kaydolunan tutarların yıl sonuna kadar harcanamayan kısmı yıl sonunda bir taraftan 602-Bütçe Gelirleri Hesabına borç, 333-Emanetler Hesabına alacak; diğer taraftan bu hesaba borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

5 - Yıl sonunda hesabın alacak bakiyesi, bu hesaba borç, 690-Faaliyet Sonuçları Hesabına alacak kaydedilir.

602 Bütçe Gelirleri Hesabı

Bu hesap, bütçe kanunu veya özel kanunları gereğince bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilatın izlenmesi için kullanılır.

Bütçe gelirleri hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1 - Bütçe geliri olarak nakden veya hesaben yapılan her türlü tahsilat bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç, ilgisine göre 600-Gelirler Hesabı veya 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

2 - Bütçe gelirlerini tahsil etmeye yetkili bulunan memurlarca zimmete geçirilen tahsilat tutarı bir taraftan bu hesaba alacak, 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına borç; diğer taraftan 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

3 - Tahsilinde bütçeye mal edilmek üzere kişilerden alacaklar hesabına kaydedilen tutarlardan nakden veya hesaben tahsil edilenler bir taraftan 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili hesaba borç, bu hesaba alacak; diğer taraftan 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

4 - Saymanlıklarca bağış ve yardım olarak tahsil olunan paralar bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabına borç; diğer taraftan 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

5 - Hazinece bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilmiş olup hazinece verilen borçlardan alacaklar hesabında izlenen tutarlardan yapılan tahsilat, bir taraftan 105-Döviz Hesabı veya 102-Banka Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara borç, bu hesaba alacak; diğer taraftan 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç, vadesine göre 138-Hazinece Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı veya 238-Hazinece Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

6 - Katma bütçeli idarelere hazine yardımı olarak verilen tutarlar bu idarelerin merkez saymanlıklarınca, bir taraftan bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına borç; diğer taraftan 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

7 - Darphane ve Damga Matbaası Saymanlığınca, döner sermaye saymanlığına devredilen dolaşımdan kaldırılan madeni paraların satış bedeli bir taraftan bu hesaba alacak, ilgisine göre 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabına borç, diğer taraftan 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

Satılan madeni paraların itibari kıymet tutarı bir taraftan 702-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına alacak; diğer taraftan 409-Uzun Vadeli Diğer İç Borçlar Hesabına borç, 705-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

8 - Önceki yılda gelir bütçesine gelir, ilgili daire bütçesine özel ödenek kaydolunup yıl sonuna kadar harcanamayan ve emanetler hesabında devrettilen tutarlar, açılış kaydını takiben bu hesaba alacak, 333-Emanetler Hesabına borç; 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

9 - Basımı yapılarak Darphane ve Damga Matbaası Saymanlığına teslim edilen madeni paralar, bu saymanlıkça itibari değerleri üzerinden bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabına borç, diğer taraftan 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 409-Uzun Vadeli Diğer İç Borçlar Hesabına alacak kaydedilir.

10 - Yabancı paralar ile yapılan işlemlerden lehte doğan kur farkları yıl içinde 600-Gelirler Hesabına alacak ilgili hesaba borç kaydedilir. Mali yılın sonunda gelirler hesabının para farkları ayrıntı kodunda biriken tutarlar topluca bir defada bu hesaba alacak 605-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

11 - Bu hesabın ayrıntı kodlarında yapılan hataların düzeltilebilmesi amacıyla, bu hesaba alacak ve borç kaydı yapılır. Ayrıca, bu tutar bir taraftan 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak, ilgili hesaba borç; diğer taraftan 605 Gelir Yansıtma Hesabına borç, ilgili hesaba alacak kaydedilir.

b) Borç

1 - Tahakkuklu bütçe geliri karşılığı alınan çeklerden bankaca karşılığı olmadığı için iade edilenlerin tutarı bir taraftan bu hesaba borç, 101-Alınan Çekler Hesabına alacak; diğer taraftan ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

2 - Tahakkuku tahsiline bağılı bütçe geliri karşılığı alınan çeklerden banka-
ca karşılığı olmadığı için iade edilenlerin tutarı bir taraftan bu hesaba borç,
101-Alınan Çekler Hesabına alacak; diğer taraftan 600-Gelirler Hesabına ve-
ya ilgili diğer hesaplara borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedi-
lir.

3 - Başka bir hesaba alacak kaydedilmesi gerekirken, yanlışlıkla 602-Büt-
çe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilen tutarlar;

- Tahakkuklu bütçe geliri olarak kaydedilmişse, bu tutar düzeltme işlemini
teminen bir taraftan bu hesaba borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan ilgili-
ne göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Ala-
caklar Hesabına borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir,

- ahakkuksuz bütçe geliri olarak kaydedilmişse, bu tutar bir taraftan bu he-
saba borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan 600-Gelirler Hesabına borç,
605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

4 - Gelir bütçesine gelir, ilgili daire bütçesine özel ödenek kaydedilen tu-
tarların yıl sonuna kadar harcanamayan kısmı bir taraftan bu hesaba borç,
333-Emanetler Hesabına alacak; diğer taraftan 600-Gelirler Hesabına borç,
605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

5 - Bu hesabın ayrıntı kodlarında yapılan hataların düzeltilebilmesi ama-
cıyla, bu hesaba borç ve alacak kaydı yapılır. Ayrıca, bu tutar bir taraftan 605-
Gelir Yansıtma Hesabına alacak, ilgili hesaba borç; diğer taraftan 605 Gelir
Yansıtma Hesabına borç, ilgili hesaba alacak kaydedilir.

6 - Yıl sonunda hesabın alacak bakiyesi, bu hesaba borç, 695-Bütçe Uy-
gulama Sonuçları Hesabına alacak kaydedilir.

603 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı

Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilattan
kanunları gereğince yapılan ret ve iadelerin izlenmesi için kullanılır.

Bütçe gelirlerinden yapılacak ret ve iadeler, Bakanlıkça (Gelirler Genel
Müdürlüğü) belirlenecek usul ve esaslara göre gerçekleştirilir. Bu ödemeler
saymanlık işlem fişi ile yapılır.

Bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları
aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1 - Tahakkuk ettirilen vergi iadesi tutarları (ihracata katma değer vergisi iadeleri, özel gider indirimi vs) bir taraftan bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı, 333-Emanetler Hesabı veya ilgili hesaba alacak, diğer taraftan 700-Giderler Hesabına borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

2 - Genel bütçe gelirlerinden mahalli idareler ve fon payları olarak hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba borç, 373-Mahalli İdareler ve Fon Payları Hesabına alacak; diğer taraftan 700-Giderler Hesabına borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

3 - Genel bütçe harç tahsilatlarından meslek odaları payı olarak hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 700-Giderler Hesabına borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

4 - Bütçe alacakları hesaplarında yer alan tutarların ödeme gününden önce tahsil edilmesi durumunda, indirim yapılmasına karar verilen tutar bu hesaba, tahsilat tutarı 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç, tamamı 602-Bütçe Gelirleri hesabına alacak kaydedilir. Diğer taraftan bu hesaba kaydedilen tutar 700-Giderler Hesabına borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak; bütçe gelirleri hesabına kaydedilen tutar 605-Gelir Yansıtma hesabına borç, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

5 - Tahakkuktan fazla tahsilatın iadesi gerektiği takdirde, iade edilecek tutar bir taraftan bu hesaba borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına veya ilgili hesaba borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

6 - Yukarıda sayılanlar dışında her ne suretle olursa olsun tahsil edilen bütçe gelirlerinden yılı geçtikten sonra yapılan iade tutarları (gelir hesabı düzeltici işlemler) bir taraftan bu hesaba borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan 700-Giderler Hesabına veya ilgili varlık hesabına borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

7 - Yukarıda sayılanlar dışında her ne suretle olursa olsun tahsil edilen bütçe gelirlerinden yılı içinde yapılan iade tutarları (gelir hesabı düzeltici iş-

lemler) bir taraftan bu hesaba borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan 600-Gelirler Hesabına veya ilgili varlık hesabına borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

8 - Bu hesabın ayrıntı kodlarında yapılan hataların düzeltilebilmesi amacıyla, bu hesaba borç ve alacak kaydı yapılır. Ayrıca, bu tutar bir taraftan 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak, 700-Giderler Hesabına veya ilgili diğer bir hesaba borç; 605 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 700-Giderler Hesabına veya ilgili diğer bir hesaba alacak kaydedilir.

b) Alacak

1 - Bu hesabın ayrıntı kodlarında yapılan hataların düzeltilebilmesi amacıyla, bu hesaba alacak ve borç kaydı yapılır. Ayrıca, bu tutar bir taraftan 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak, 700-Giderler Hesabına veya ilgili diğer bir hesaba borç; diğer taraftan 605 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 700 Giderler Hesabına veya ilgili diğer bir hesaba alacak kaydedilir.

2 - Yıl sonunda hesabın borç bakiyesi, bu hesaba alacak, 695-Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabına borç kaydedilir.

605 Gelir Yansıtma Hesabı

Bu hesap, bütçe gelirleri hesabına veya bütçe gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına kaydedilen tutarların ilgisine göre faaliyet hesaplarına veya ilgili bilanço hesaplarına yansıtılması için kullanılır.

Gelir yansıtma hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1 - Gerek tahakkuklu ve gerekse tahakkuksuz bütçe geliri olarak tahsil edilip, 602-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, ilgili hesaplara borç kaydedilen tutarlar, bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabı, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı, 140-Kişilerden Alacaklar Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

2 - İlgili hesaba borç, 603-Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına alacak kaydedilen tutarlar, bu hesaba borç, ilgili hesaba borç kaydedilir.

3 - Yabancı paralar ile yapılan işlemlerden lehte doğan kur farkları yıl içinde 600-Gelirler Hesabına alacak ilgili hesaba borç kaydedilir. Mali yılın so-

nunda gelirler hesabının para farkları ayrıntı kodunda biriken tutarlar topluca bir defada bu hesaba borç 602-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

4 - Hesabın yıl sonunda alacak bakiyesi vermesi durumunda bakiyesi bu hesaba borç, 695-Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1 - İlgili hesaba alacak, 602-Bütçe Gelirleri Hesabına borç kaydedilen tutarlar, bu hesaba alacak, ilgili hesaba borç kaydedilir.

2 - İlgili hesaba alacak, 603-Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına borç kaydedilen tutarlar, bu hesaba alacak, ilgili hesaba borç kaydedilir.

3 - Yıl sonlarında hesabın borç bakiyesi bu hesaba alacak, 695-Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabına borç kaydedilir.

Özellik arzeden bazı hususlar

İlgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe servisine bildirilen gelirlerden alacak tahakkukları, düzenlenecek saymanlık işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtları yapılır. Gün içindeki gelirlerden alacak tahakkukları gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirilir.

Gelirlerden alacakların terkinine ilişkin düzeltme fişleri muhasebe servisine gönderildiğinde, her bir düzeltme fişi için düzenlenecek saymanlık işlem fişiyle yılı içinde gelirler hesabına (yılı geçmiş ise giderler hesabına) borç, gelirlerden alacaklar hesabına alacak kaydedilerek terkin edilen tutarlar kayıtlardan çıkarılır.

Tahakkuk ettirilen vergi iadesi tutarları (ihracata katma değer vergisi iadesi, özel gider indirimi, erken ödeme indirimi vs.) bir taraftan 603-Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı, 333-Emanetler Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 700- Giderler Hesabına borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

Tahsil edilen bütçe gelirlerinden fazla ve yersiz tahsil edilmesi dolayısıyla yılı geçtikten sonra yapılan iade tutarları bir taraftan 603-Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabına borç, ilgili hesaba alacak; diğer taraftan 700- Giderler Hesabına borç, 605-Gelir Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

Gelirler hesabına kaydedilen tutarlardan mevzuatı gereğince henüz tahsil edilmeden yılı geçtikten sonra tahakkuktan indirilmesi gereken tutarlar 700-Giderler Hesaba borç, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

Gelir ayrıntı kodlarına ait hata düzeltmeleri, yanlış kaydedilen ayrıntı kodundan düşülmek ve ilgili ayrıntı koduna eklenmek üzere düzenlenecek saymanlık işlem fişi ile muhasebe kaydı yapılmak suretiyle gerçekleştirilir.

Bütçe gelirleri hesabından yapılacak red ve iadelerde; vergi dairelerinde 'düzeltme fişi', diğer saymanlıklarda Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliği eki 'düzeltme ve iade belgesi' düzenlenir. Bütçe gelirlerinden yapılacak red ve iade işlemlerinde saymanlık işlem fişi muhasebeleştirme belgesi olarak kullanılır

Konu ile ilgili örnekler:

İşlemler Ayaş Mal Müdürlüğüne aittir(Mal Müdürlüğü örnek olarak seçilmiştir.)

12.01.2004 tarihinde gelir-tahakkuk servisinde muhasebe servisine tahakkuk bordrosu ile bilgi verilmiştir.

Beyana Dayanan Yıllık Gelir Vergisi	:	500.000.000
Beyana Dayanan Yıllık Kurumlar Vergisi	:	450.000.000
Basit Usul Gelir Vergisi	:	350.000.000
B.D.KDV	:	750.000.000
B.D.Damga Vergisi	:	150.000.000

..... / /		
120 01 01 01 01	Gelirlerden Alacaklar Hs.	500.000.000
120 01 01 02 01	Gelirlerden Alacaklar Hs.	450.000.000
120 01 01 01 02	Gelirlerden Alacaklar Hs.	350.000.000
120 01 04 01 01	Gelirlerden Alacaklar Hs.	750.000.000
120 01 06 02 01	Gelirlerden Alacaklar Hs.	150.000.000
600 01 01 01 01	Gelirler Hs.	500.000.000
600 01 01 02 01	Gelirler Hs.	450.000.000
600 01 01 01 02	Gelirler Hs.	350.000.000
600 01 04 01 01	Gelirler Hs.	750.000.000
600 01 06 02 01	Gelirler Hs.	150.000.000
..... / /		

13.01.2004 tarihinde malmüdürlüğü veznesince aşağıda belirtilen gelirler tahsil edilmiştir.

100 Kasa Hs	80.000.000	
602 01 01 01 01 Bütçe Gelirleri Hs.	10.000.000	
602 01 01 02 01 Bütçe Gelirleri Hs.	15.000.000	
602 01 01 01 02 Bütçe Gelirleri Hs.	15.000.000	
602 01 04 01 01 Bütçe Gelirleri Hs.	25.000.000	
602 01 06 02 01 Bütçe Gelirleri Hs.	15.000.000	

605 Gelir Yansıtma Hs.	80.000.000	
120 01 01 01 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.	10.000.000	
120 01 01 02 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.	15.000.000	
120 01 01 01 02 Gelirlerden Alacaklar Hs.	15.000.000	
120 01 04 01 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.	25.000.000	
120 01 06 02 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.	15.000.000	

14.01.2004 tarihinde vadesinde tahsil edilemeyen tahakkuklu gelirler takibe sevk edilmiştir.

B.D.Gelir Vergisi: 20.000.000

B.D.Kur.Vergisi : 15.000.000

B.D.KDV : 10.000.000

121 01 01 01 01 Takipli Alacaklar	20.000.000	
121 01 01 02 01 Takipli Alacaklar	15.000.000	
121 01 04 01 01 Takipli Alacaklar	10.000.000	
120 01 01 01 01		20.000.000
120 01 01 02 01		15.000.000
120 01 04 01 01		10.000.000

14.01.2004 tarihinde vergi tahsil etmeye izin verilmiş Ayaş İş Bankası'na aşağıdaki vergilerin tahsil edildiği malmüdürlüğüne bildirilmiştir.

B.D.G.V	:	25.000.000
B.D.K.V	:	30.000.000
Takipli B.D.G.V	:	10.000.000
Takipli KDV	:	15.000.000

164 Nakit Hareketleri Hs.	80 000 000	
602 01 01 01 01 Bütçe Gelirleri Hs	25.000.000	
602 01 01 02 01 Bütçe Gelirleri Hs	30.000.000	
602 01 01 01 01 Bütçe Gelirleri Hs	10.000.000	
602 01 04 01 01 Bütçe Gelirleri Hs	15.000.000	
605 Gelir Yansıtma Hs.	80.000.000	
120 01 01 01 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.	25.000.000	
120 01 01 02 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.	30.000.000	
121 01 01 01 01 Takipli Alacaklar Hs.	10.000.000	
121 01 04 01 01 Takipli Alacaklar Hs.	15.000.000	

* Maliye Bakanlığı ile Bankalar arasında yapılan protokol çerçevesinde Banka Şubelerince vergi daireleri adına yapılan vergi tahsilatları ile ilgili olarak Maliye Bakanlığının(Gelirler Genel Müdürlüğü) Uygulama İç Genelgesi Seri No:1996/3 ve Seri No:1996/4 detaylı bilgi vermektedir.

15.01.2004 tarihinde Malmüdürlüğü veznesince mükellefin vergi borcuna karşılık 40.000.000 TL tutarında çek alınmıştır. (Takipli KDV: 25.000.000, tahakkuksuz damga vergisi : 15.000.000)

101 01 00 00 00 Alınan Çekler Hs (saymanlıktaki çekler)	40.000.000	
602 01 04 01 01 Bütçe Gelirleri Hs	25.000.000	
602 01 06 02 01 Bütçe Gelirleri Hs	15.000.000	
605 Gelir Yansıtma Hs	40.000.000	
121 01 04 01 01 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hs	25.000.000	
600 01 06 02 01 Gelirler Hs.	15.000.000	

Alınan çek Ziraat bankasına tahsile gönderilmiştir.

..... / /		
101 02 00 00 00 Alınan Çekler Hs. (Tahsildeki Çekler)	40.000.000	
101 01 00 00 00 Alınan Çekler Saymanlıktaki çekler)		40.000.000
..... / /		

Tahsil edilmek üzere bankaya gönderilen çekin karşılıksız çıktığı bildirilmiştir.

..... / /		
602 01 04 01 01 Bütçe Gelirleri Hs.	25.000.000	
602 01 06 02 01 Bütçe Gelirleri Hs.	15.000.000	
101 02 00 00 00 Alınan Çekler Hs.(Tahsildeki Çekler)		40.000.000
121 01 04 01 01 Gelirlerden Takipli Alacaklar	25.000.000	
600 01 06 02 01 Gelirler Hs.	15.000.000	
605 Gelir Yansıtma Hs.		40.000.000
..... / /		

Mükellef (B) nin Kurumlar vergisi borcu 20.000.000 TL iken (Tahakkuk yılı içinde verilmiştir) Malmüdürlüğü veznesince 10.000.000.-TL fazlasıyla tahsil edilmiştir.

..... / /		
100 Kasa Hs	30.000.000	
602 01 01 02 01 Bütçe Gelirleri Hs		30.000.000
605 Gelir Yansıtma Hs	30.000.000	
120 01 01 02 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.		30.000.000
..... / /		

Malmüdürlüğünce yapılan inceleme sonucu mükelleften tahakkuktan yapılan fazla tahsilat için düzeltme belgesine istinaden yapılacak işlem aşağıdaki gibidir. Mükellefe ödenecek tutar Emanetler Hs'na alınmıştır.

..... / /		
603 01 01 02 01 Büt.Gelir.Yap. Red ve İadeler Hs	10.000.000	
333 02 06 01 00 Emanetler Hs		10.000.000
120 01 01 02 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.	10.000.000	
605 Gelir Yansıtma Hs.		10.000.000
..... / /		

2003 yılına ait 10.000.000, 2004 yılına ait 5.000.000 TL B. D. Damga. V tahakkuktan terkin edilmiştir.

..... / /		
700 10 01 06 02 Giderler Hs	10.000.000	
600 01 01 02 01 Gelirler Hs	5.000.000	
120 01 01 02 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.		10.000.000
120 01 01 02 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.		5.000.000
..... / /		

Malmüdürlüğü veznesince tahsil edilen kişilere ait Hükümet Komiserliği ücreti 15.000.000 TL tutar yanırlıklı 10.000.000 TL'si B D K.D.V olarak, 5.000.000 TL'si tahakkuksuz nüfus para cezası olarak Bütçe Gelirleri hesabına alınmıştır.

..... / /		
Kasa Hs	15.000.000	
602 01 04 01 01 Bütçe Gelirleri Hs.		10.000.000
602 02 05 01 02 Bütçe Gelirleri Hs.		5.000.000
605 Gelir Yansıtma Hs	15.000.000	
120 01 04 01 01 Gelirlerden Alacaklar Hs		10.000.000
600 02 05 01 02 Gelirler Hs.		5.000.000
..... / /		

yapılan yanırlıklı farkedilmiştir.

..... / /		
602 01 04 01 01 Bütçe Gelirleri Hs	10.000.000	
602 02 05 01 02 "	5.000.000	
333 02 90 99 00 Emanetler Hs		15.000.000
..... / /		
120 01 04 01 01 Gelirlerden Alacaklar Hs	10.000.000	
600 02 05 01 02 Gelirler Hs.	5.000.000	
605 Gelir Yansıtma Hs.		15.000.000
..... / /		

Daha önce tahakkuk verilip tahsil edilmeyen B.D.Gelir Vergisi tutarı 20.000.000 TL'nin Basit Usül Gelir Vergisi olduğu (120 hatalı, 600 Gelirler Hs kaydedilen doğru), tahakkuksuz tahsil edilen 15.000.000 TL. tahsil edilen Damga vergisinin ise mahkeme para cezası olduğu anlaşılmıştır.

120 01 01 01 02 Gelirlerden Alacaklar Hs.	20.000.000	
120 01 01 01 01		20.000.000
602 01 06 02 01 Bütçe Gelirleri Hs.	15.000.000	
602 02 05 01 01		15.000.000
600 01 06 02 01 Gelirler Hs.	15.000.000	
605 Gelir Yansıtma Hs	15.000.000	
600 02 05 01 01 Gelirler Hs.		15.000.000
605 Gelir Yansıtma Hs		15.000.000

Şayet tahakkuk verilen B D.Gelir Vergisinin 120 ve 600 Hs tamamen hatalı ise;

600 01 01 01 01 Gelirler Hs.	20.000.000	
120 01 01 01 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.		20.000.000
120 01 01 01 02 Gelirlerden Alacaklar Hs.	20.000.000	
600 01 01 01 02 Gelirler Hs		20.000.000

Mükellef (B)'ye 75.000.000 TL İhracatta KDV iadesi ilgiliye ödenmek üzere Emanetler Hesabına, Mükellef (C)'ye 10.000.000 TL Özel Gider İndirimi gönderme emri düzenlemek suretiyle, ödenmiştir.

603 01 04 01 09 BÜ.G.Y.Red ve İadeler Hs	75.000.000	
333 02 03 04 00 Emanetler Hs		75.000.000
700 10 01 04 01 Giderler Hs	75.000.000	
605 Gelir Yansıtma Hs		75.000.000
603 01 01 01 01 B.G.Yap.Red ve İadeler Hs	10.000.000	
103 02 00 00 00 V.Ç.ve Gönderme E.Hs		10.000.000
700 10 01 01 01 Giderler Hs	10.000.000	
605 Gelir Yansıtma Hs		10.000.000

Bala Malmüdürlüğünce Ayaş Malmüdürlüğü mükellefi (Z)'den 28.000.000 TL tutarında Be.D.KDV tahsilatı yapılmış ve Ayaş Malmüdürlüğüne bildirilmiştir,

Ayaş Malmüdürlüğünün kaydı:

..... / /		
166 02 00 00 00 Say.Arası İşl.Hs	28.000.000	
602 01 04 01 01 Bütçe Gelirleri Hs		28.000.000
605 Gelir Yansıtma Hs	28.000.000	
120 01 04 01 01 Gelirlerden Alacaklar Hs.		28.000.000
..... / /		

Tahsil edilen ticaret sicil harcından 13.000.000.-TL tutarında oda payı ayrılmıştır.

..... / /		
603 01 08 06 00 B.G.Y.Red ve İadeler Hs.	13.000.000	
333 01 07 01 00 Emanetler Hs		13.000.000
700 10 01 08 00 Giderler Hs.	13.000.000	
605 Gelir Yansıtma Hs		13.000.000
..... / /		

Mükellef (T) Takipli Basit Usül G.V doğan erken ödeme indirim tutarı 2.000.000.- TL tutarındadır.

..... / /		
603 01 01 01 02 B.G.Y.Red ve İadeler Hs.	2.000.000	
602 01 01 01 02 Bütçe Gelirleri Hs.		2.000.000
700 10 01 01 01 Giderler Hs.	2.000.000	
121 01 01 01 02 Gelir.Tak.AlacaklarHs.		2.000.000
605 Gelir Yansıtma Hs.	2.000.000	
605 Gelir Yansıtma		2.000.000
..... / /		

Ayaş malmüdürlüğünce 6.750.000.000.-TL tutarında hazineye ait arsa 4 taksitle satılmıştır. 1'inci taksite yansıyan Belediyeler Hes. 455.600.000.-TL, Belediyeler Fonuna 168.750.000.- TL, ayrılmış 1.063.150.- TL Bütçe Geliri yapılmıştır.

..... / /		
250 02 00 00 00	Arazi ve Arsalar Hs.	6.750.000.000
500 02 03 01 00	Net Değer Hs.	6.750.000.000
..... / /		
120 03 03 01 00	Gelirlerden Alacaklar Hs.	4.252.600.000
700 10 11 01 00	Giderler Hs	2.497.400.000
250 02 00 00 00		6.750.000.000
..... / /		
100 Kasa Hs		1.687.500.000
602 03 03 01 00	Büt.Gelirleri Hs.	1.063.150.000
373 01 04 01 00	Fon.Ad.Yap.T.Hs	166.750.000
373 01 04 02 00	Fon.Ad.Yap.T.Hs	455.600.000
120 03 03 01 00	Gelir.Alac.Hs.	1.063.150.000
605 Gelir Yansıtma Hs.		1.063.150.000
..... / /		

*= diğer taksitlerin tahsilinde sadece bu kayıt yapılacaktır.

Ayaş Malmüdürlüğünce peşin olarak 1.000.000.000.-TL'ye arsa satılmıştır.

..... / /		
250 02 00 00 00	Arazi ve Arsalar Hs.	1.000.000.000
500 02 03 01 00	Net Değer Hs	1.000.000.000
..... / /		
100 Kasa Hs		1.000.000.000
602 03 03 01 00	Bütçe Gelirleri Hs.	630.000.000
373 01 04 01 00	Fon.Ad.Yap.T.Hs.	100.000.000
373 01 04 02 00	Fon.Ad.Yap.T.Hs.	270.000.000
700 10 11 01 00	Giderler Hs	370.000.000
605 Gelir Yansıtma		630.000.000
250 02 00 00 00	Arazi ve Arsa.Hs.	1.000.000.000
..... / /		

10.000.000. B.D.KDV ve Takipli Hesapta bulunan 15.000.000 B.D.Ge.V. tecil edilmiştir.

122 04 01 01 01 Tecilli ve T.Ala.Hs.	10.000.000	
122 01 01 01 01 Tecilli ve T.Ala.Hs.	15.000.000	
120 01 04 01 01 Gel.Alac.Hs.		10.000.000
121 01 01 01 01 Ge.Tah.Alac.		15.000.000

*Şayet tecil işlem 1 yıldan fazla süreleri kapsayacaksa 1 yılı aşan tecil miktarları 222 Tecilli ve Teh.Ala. Hs'da izlenecektir.